

9. HAFTA

SİVAS KONGRESİ
AMASYA GÖRÜŞMELERİ

GİRİŞ

ALT BAŞLIKLAR

- ❖ SİVAS KONGRESİ VE
ÖNEMİ
- ❖ AMASYA
GÖRÜŞMELERİ

SİVAS KONGRESİ (4-11 EYLÜL 1919)

Bütünlük ve bağımsızlığı korumak için nasıl bir politika izleneceğinin saptanması; saptanan politikanın bütünü kapsayacak şekilde tüm milletçe uygulanması amaçlanmıştır.

Kongrenin Karşılaştığı Sorunlar

1- İstanbul hükümeti ve işgal güçlerinin engellemesi sonucunda kongreye beklenildiği kadar üye katılamadı (**38 kişi katıldı.**)

2- Elazığ valisi Ali Galip'in kongreyi basacağı şayiası yayıldı (**Ali Galip Sivas'taki askeri birlikten çekindiği için kongreyi basamadı**)

3- Fransızların Sivas'ı işgal edeceği haberleri yayıldı. (**Mustafa Kemal böyle bir şeyin mümkün olmayacağıni belirtti.**)

4- İlk anda Mustafa Kemal kongreye başkan seçilmek istenmediyse de; uzun tartışmalar sonucunda Mustafa Kemal kongreye başkan seçildi.

SİVAS KONGRESİ (4-11 EYLÜL 1919)

Kongrenin Karşılaştığı Sorunlar

5- Delegelerin büyük bir çoğunluğu ABD mandasını savundu. Fakat Mustafa Kemal, ABD mandasının Türk milleti için uygun olmadığını delegelere anlatıp kabul ettirince; ABD mandası da kesin olarak reddedildi.(**ABD Doğu Anadolu'da bir Ermeni devletinin kurulmasını istiyor; Osmanlı ülkesinin parçalanmasını öngörüyor; Türkiye'nin mandaterliğini ise istemiyordu.**)

6- *İstanbul Hükümeti Mustafa Kemal ve kongreye katılanlar için tutuklama kararı çıkardı.*

AÇIKLAMA

Erzurum Kongresinin kararları Sivas Kongresinin birinci maddesi olarak kabul edildiği için Sivas Kongresi Erzurum Kongresine göre daha kısa sürmüştür.

SİVAS KONGRESİ (4-11 EYLÜL 1919)

Sivas Kongresi'nde Alınan Kararlar

1

Osmanlı hükümeti bir dış baskı karşısında vatanın herhangi bir parçasını terk ve ihmal etmek zorunda kalırsa; halife ve sultanatın, vatan ve milletin korunmasını sağlayacak her türlü tedbir alınmıştır.

2

İtilaf devletlerinden haklarımıza saygı gösteren haklı ve adaletli bir karara varmalarını bekleriz

3

Milli cemiyetler
Anadolu ve Rumeli Müdafâ-i Hukuk Cemiyeti altında toplanmıştır.

AÇIKLAMA

- a- Birlik sağlanmıştır.
- b- Cemiyetler bölgesel olmaktan çıkararak ulusallaşmıştır.
- c- Kuva-yı milliye için komuta birliği sağlanmıştır.
- d- Kurtuluş Savaşının tek elden yönetilmesi kolaylaşmıştır.

SİVAS KONGRESİ (4-11 EYLÜL 1919)

4 Mustafa Kemal başkanlığında tüm yurdu temsil edecek şekilde 15 kişiden oluşan temsil heyeti kuruldu.

5 Ali Fuat Cebesoy batı cephesi Kuva-yı Milliye komutanlığına tayin edildi.

a- Heyet-i Temsiliye ilk defa hükümet gibi yürütme yetkisi kullandı.
b- Batı cephesinin oluşturulması için ilk adım atıldı.

6 İrade-i Milliye Gazetesinin çıkarılmasına karar verildi

7 Damat Ferit Paşa hükümetinin iş başından uzaklaştırılmasına kadar İstanbul ile ilişkilerin kesildiği bildirildi.

a- Bu karardan yaklaşık yirmi gün sonra Damat Ferit Paşa hükümeti istifa ederek yerine Ali Rıza Paşa hükümeti geldi. Bu durum Sivas Kongresinin olumlu bir sonucudur ve *Millî Mücadelecilerin İstanbul karşısındaki güçlendliğini gösterir*.

Sivas Kongresi'nin Önemi

- ★ 1-Kongreler dönemi kapandı
- ★ 2-Misak-ı Milli esasları belirlendi
- ★ 3-Heyet-i Temsiliye bütün vatanı temsil eder hale geldi
- ★ 4-Milli birlik ve beraberlik büyük oranda sağlandı
- ★ 5-Ulusal örgütlenme tüm vatanı kapsadı
- ★ 6-Güçünü halktan alan yeni bir otorite ortaya çıktı
- ★ 7-Millî İttihat ve Terakki Partisi kuruldu

Sivas Kongresi'nin Önemi

- * **7-Mustafa Kemal lider olarak benimsendi**
- * **8-Erzurum Kongresi kararları ulusallaştı**
- * **9-Mondros Mütarekesi reddedildi**
- * **10-Sivas Kongresi milleti temsil eden tek kurul oldu**
- * **11-Tam bağımsızlık ve milli egemenlik ilkeleri temel prensip olarak kabul edildi**
- * **12-Mandacılık kesin olarak reddedildi**

Sivas Kongresi'nin Önemi edildi

- ★ **12-**Mandacılık kesin olarak reddedildi
- ★ **13-**Kuva-yı Milliye cepheleri arasında kumanda birliği sağlandı
- ★ **Açıklamalar:**
  - 1-Erzurum Kongresi; Doğu Bölgesinin, Osmanlı tarafından terk edilmek istenen yerinde geçici bir yönetim kurulacağından bahsederken; Sivas Kongresi bu kararı bütün yurdu kapsayacak şekilde aldı.*
  - 2-Mustafa Kemal ve arkadaşları 1 Mayıs 1919'da idama mahkum edildi*
  - 3-İzinsiz toplanmasından; hakkında tutuklama kararı olan Mustafa Kemal'i kendisine başkan seçtiğinden ve aldığı kararlardan dolayı Sivas Kongresi de ihtilalcidir.*

Sivas Kongresi / Görseller

1

2

3

4

5

6

7

Sivas Kongresi Üyeleri

Sivas Kongresi / Görseller

1

2

3

4

5

6

7

Kongrenin yapıldığı Bina

Sivas Kongresi / Görseller

1

2

3

4

5

6

7

Mustafa Kemal, Sivas Kongresi
Günlerinde Tümen Komutanı Cahit
Toydemir İle Birlikte

Sivas Kongresi / Görseller

1

2

3

4

5

6

7

Sivas Kongresi esnasında Sivas'taki
Kongre Binası önünde eski Bahriye Nazırı
Hüseyin Rauf Orbay ile birlikte

Sivas Kongresi / Görseller

1

2

3

4

5

6

7

Mustafa Kemal, Sivas Kongresi
Günlerinde Arkadaşlarıyla

Sivas Kongresi / Görüşeller

1

2

3

4

5

6

7

Sivas Kongre Binası

Sivas Kongresi / Görseller

1

2

3

4

5

6

7

Atatürk Türk Ordusuna destek olan
Sivas Kadısı Hasbi Efendi ve Şeyh
Fevzi Efendilerle

AMASYA GÖRÜŞMELERİ VE PROTOKOLÜ (20-22 EKİM 1919)

Damat Ferit Paşa 2 Ekim 1919'da istifa edince, hükümeti **Ali Rıza Paşa** kurmuştur. **Ali Rıza Paşa Anadolu** hareketini milli mücadelecilerle iyi geçinerek kontrol altına almaya çalışan bir kişiydi. Bundan dolayı da **Mustafa Kemal** ile iyi geçinmeyi ilke edindi. Mustafa Kemal, Ali Rıza Paşa hükümetini **Damat Ferit Paşa Hükümetine nazaran** daha ilıman olduğundan dolayı desteklediği gibi; birliğin sağlanıp korunması için İstanbul hükümeti ile iyi geçinmeye de çalışmıştır.

AMASYA GÖRÜŞMELERİ VE PROTOKOLÜ (20-22 EKİM 1919)

Mustafa Kemal ile Ali Rıza Paşa'nın karşılıklı görüşmeleri sonucunda Amasya'da, her iki tarafın uzlaşması amacıyla bir mülakat yapılmasına karar verildi. **Amasya Görüşmeleri**'ne İstanbul Hükümeti adına **Bahriye Nazırı Salih Paşa** katıldı. Milli mücadele adına **Mustafa Kemal ve arkadaşları** katıldı.

AMASYA GÖRÜŞMELERİ VE PROTOKOLÜ (20-22 EKİM 1919)

Amasya Görüşmeleri'nde Alınan Kararlar

Hiçbir vilayet terk edilmeyecek, himaye kabul edilmeyecektir. Bütünlük ve istiklal korunacaktır.

Azınlıklara siyasi hâkimiyetimizi zedeleyici ve sosyal dengemizi bozucu ayrıcalıklar verilmeyecektir.

Anadolu ve Rumeli Müdafa-i Hukuk Cemiyeti İstanbul Hükümeti tarafından tanınacaktır.

Meclis-i Mebusan toplanmalıdır.

Meclis-i Mebusan İstanbul dışında toplanmalıdır. (Meclisin, İstanbul'da toplanması halinde, mili mücadele ruhunu yansıtamayacağı ve rahat çalışamayacağı düşünülmüştür.)

Sivas Kongresi kararları meclis tarafından onaylanmalıdır.

Meclis-i Mebusan İstanbul dışında toplanmalıdır. (Meclisin, İstanbul'da toplanması halinde, mili mücadele ruhunu yansıtamayacağı ve rahat çalışamayacağı düşünülmüştür.)

Yapılacak antlaşmalar için Heyet-i Temsiliye'nin onayı alınmalıdır. Seçimler serbest yapılmalıdır.

Amasya Görüşmeleri'nin önemi

- * 1- Milli mücadele, Heyet-i Temsiliye ve Anadolu ve Rumeli Müdafa-i Hukuk Cemiyeti İstanbul hükümeti tarafından hukuken tanındı.
- * 2- Temsil Heyeti ile İstanbul arasındaki ilişkiler yumuşadı.
- * 3- İstanbul, Anadolu'ya bağlı olmaya başladı.
- * 4- İtilaf devletleri Anadolu hareketini İstanbul vasıtasıyla kontrol altına alamayacaklarını anlamıştır.
- * 5- Meclis-i Mebusan'ın toplanması kararlaştırılmıştır.
- * Açıklamalar

Amasya Görüşmeleri'nin önemi

- ★ 5- Meclis-i Mebusan'ın toplanması kararlaştırılmıştır.
- ★ Açıklamalar
  - 1- Görüşmelerde egemenlikten değil; bağımsızlıktan bahsedilmiştir.
  - 2- Meclisin İstanbul dışında toplanması meselesinde anlaşmaya varılamadı.
  - 3- Salih Paşa kararların tamamını kendisinin kabul etmesinin bir anlam ifade etmediğini; kararların hükümet tarafından da kabul edilmesinin önemli olduğunu; kararların hükümet tarafından kabul edilmesi için elinden geleni yapacağını; bu konuda başarılı olamadığı takdirde istifa edeceğini açıkladı.
- ★ İstanbul Hükümeti sadece Meclis-i Mebusan'ın açılması kararını tam olarak onayladı. Salih Paşa ise istifa etmedi.

DAMAT FERİT
PASA

ALâÎRZA
PASA

MUSTAFA KEMAL
PASA

RAUF ORBAY

9. Hafta Ders Konuları Burada Sonlanmaktadır

HOŞÇAKALIN

TEKRAR